

AVERTIZARE: *Phytophthora infestans* (Mont.) de Bary – Mana tomatelor

În condiții cu oscilații bruște de temperatură între zi și noapte, umiditate înaltă (peste 90%) și temperatura medie diurnă a aerului în jur de 13-18°C, va continua dezvoltarea și infectarea tomatelor de Mană (*Phytophthora infestans*). Mai atacate vor fi sectoarele îmburuienite, dense, amplasate pe locuri joase, cu relieful denevilat.

Mana tomatelor este una dintre cele mai frecvente și cumplite boli ce apare la cultura de tomate, fiind cauzată de ciuperca *Phytophthora infestans* (Mont) de By. Mana atacă organele aeriene ale plantei – frunze, tulpini, flori și fructe. La vârful frunzelor sau pe marginea acestora, apar pete mari, de formă neregulată, de culoare verzuie, cu aspect de

„opărit”. În condiții de umiditate atmosferică ridicată și temperatură moderată, în dreptul petelor se observa un puf fin, albicios, care reprezintă fructificațiile ciupercii, conidoforii și conidiile. Cu timpul, zonele atacate se brunifică, apoi se necrozează iar frunzele se usucă.

Pe tulpini mana se manifestă la început prin pete mici de 10-12 cm. În cele mai multe cazuri, tulpinile putrezesc, se frâng și se îndoaie.

Atacul pe fructe de regulă începe cu locul de inserție a pedunculului fructelor, sub forma unor pete mari, de culoare brun-măslinie, care se măresc cu rapiditate, devin brune și cuprind în scurt timp fructele în întregime. Fructele insuficient dezvoltate și atacate de acest patogen au aspect rugos și sunt tari la pipăit. De regulă, fructele atacate se desprind și cad prematur, ca urmare a putrezirii pedunculului. Pe aceste fructe căzute apare ca și pe frunzele atacate, un puf fin albicios care reprezintă fructificațiile ciupercii, conidoforii și conidiile

Pentru prevenirea infectării ulterioare de mană, se recomandă continuarea tratamentelor fitosanitare cu fungicide cu acțiune de contact-sistemică sau sistemică, conform Registrului de Stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților permise pentru utilizare în Republica Moldova, cu culesul preventiv al fructelor bolnave și distrugerea acestora.

Numărul tratamentelor va depinde de gradul infectării plantelor și condițiile climaterice create.

Tratamentele efectuate împotriva manei vor stopa și dezvoltarea diverselor pătări la tomate: **pătarea neagră bacteriană** (*Xanthomonas vesicatoria*), **pătarea albă a frunzelor de tomate** (*Septoria lycopersici*), **alternarioza** (*Alternaria solani*)

și altele. Culturile de solonacee (tomate, ardei, vinete), precum și cartof, se vor afecta mai puternic în cazul când irigarea se efectuează prin aspersiune, decât atunci când irigarea se face prin picurare.

Pentru a nu crea forme de rezistență la anumite substanțe, fungicidele utilizate trebuie alternate.

La aplicarea tratamentelor se va lua în calcul intervalul de pauză până la recoltarea roadei și strict se va respecta tehnica securității muncii.

Pentru a afla mai multe informații despre dezvoltarea bolilor și dăunătorilor, precum și produsele omologate la culturi, luați legătura cu inspectorii din subdiviziunile teritoriale pentru Siguranța Alimentelor.

Direcția protecția plantelor